

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1769

Vragen van het lid **Mohandis** (PvdA) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bericht «Tijd dringt voor nieuwe studenten»* (ingezonden 28 maart 2014).

Antwoord van Minister **Bussemaker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 22 april 2014)

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Tijd dringt voor nieuwe studenten»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de zorg van scholieren- en studentenbonden en hogescholen over de achterblijvende inschrijving van jongeren voor een vervolgopleiding?

Antwoord 2

Ja en nee. Volgens het artikel is de groep studenten die zich nog niet voor een opleiding heeft aangemeld, veel groter dan in voorgaande jaren. Die zorg kan ik in ieder geval wegnemen. Uit de gegevens van Studielink (stand 14 april) blijkt dat tot nu toe 133.000 studenten zich hebben aangemeld. Dat is bijna 30% meer dan vorig jaar om deze tijd. Voor het cursusjaar 2013–2014 bleken zich begin oktober ongeveer 190.000 studenten te hebben aangemeld. Als we ervan uitgaan dat dit jaar ongeveer evenveel studenten zich zullen aanmelden als vorig jaar, dan verwacht ik er nog bijna 60.000. Het betreft hier het aantal (aankomende) studenten die zich voor het eerst aanmelden bij een bepaalde bacheloropleiding in het hoger onderwijs, dus zowel de huidige eindexamenkandidaten als degenen die binnen het hoger onderwijs van opleiding switchen. Dat is een mooi resultaat, maar we zijn er nog niet. Ik hoop en verwacht nog veel aanmeldingen in de aanloop naar 1 mei. Ik kan niet genoeg benadrukken dat het vooral belangrijk is voor de studiekeizer zelf om zich tijdig aan te melden. Niet alleen behoudt hij zo zijn toelatingsrecht, maar er is dan ook gelegenheid een studiekeuzecheck te doen om te kunnen beoordelen of de opleiding echt bij hem past.

¹ http://www.telegraaf.nl/binnenland/22436312/_Drama_dreigt_met_inschrijvingen_.html

Vraag 3

Kunt u aangeven hoeveel jongeren (als deel van het totaal aantal eindexamenkandidaten) zich tot op heden hebben aangemeld voor een vervolgopleiding in het hoger onderwijs?

Antwoord 3

Studielink geeft alleen informatie over het feitelijke aantal ingediende aanmeldingen in Studielink, zonder onderscheid te maken tussen eindexamenkandidaten en switchers. Zie verder mijn antwoord op vraag 2.

Vraag 4

Herkent u het probleem dat het LAKS schetst rondom de aanvraag van een DigiD en het feit dat jongeren deze code ruim voor 1 mei moeten aanvragen om zich in te kunnen schrijven?

Antwoord 4

Ja, het aanvragen van een DigiD kost even tijd. Daarom is in er de voorlichting vanuit OCW steeds op gewezen dat je voor een aanmelding bij Studielink eerst een DigiD moet aanvragen. In mijn brief aan de eindexamenkandidaten van oktober vorig jaar is aan deze jongeren gevraagd zich na hun oriëntatie zo snel mogelijk aan te melden tussen 1 oktober en 1 mei. Dat het aanvragen van een DigiD 5 dagen duurt, wordt ook in de nieuwste voorlichtingsacties nadrukkelijk meegenomen (digitale nieuwsbrieven, flyer en Facebook-advertenties). Zie het antwoord op vraag 5.

Vraag 5

Acht u de informatievoorziening aan de eindexamenkandidaten en de jongeren die al eerder zijn afgestudeerd (maar bijvoorbeeld een tussenjaar hebben genomen) afdoende? Zo ja, hoe verklaart u dan dat een grote groep jongeren zich nog niet heeft ingeschreven?

Antwoord 5

Ja, er is veel voorlichting geweest om ervoor te zorgen dat alle eindexamenkandidaten en andere studiekeizers weten van de 1 mei datum. Gedurende het wetgevingsproces van de Wet kwaliteit in verscheidenheid, waar de aanmelddatum van 1 mei in staat, zijn de betrokken organisaties zoveel mogelijk op de hoogte gehouden van de inhoud van deze wet. Nadat de wet door het parlement was aangenomen, heb ik vorig jaar op een aantal manieren actief voorgelicht over de gevolgen van de inwerkingtreding van deze wet:

- brief aan alle eindexamenkandidaten;²
- brief aan alle universiteiten en hogescholen;³
- brief aan alle vo- en mbo 4-scholen;⁴
- in het prolongatiebericht van DUO voor zittende studenten is de 1 mei datum opgenomen;
- websites van Rijksoverheid en DUO aangepast;
- animatiefilm en flyer ontwikkeld en verspreid;⁵
- digitale nieuwsbrieven voor het voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs;
- in de voorlichting (decanen en onderwijsinstellingen) in maart 2014 over de nieuwe website www.startstuderen.nl is de 1 mei datum meegenomen op de posters die in de scholen kunnen worden opgehangen.

Ook onderwijsinstellingen en andere organisaties (bijvoorbeeld de Stichting Studiekeuze123, studentenorganisaties, decanenverenigingen, vo-raad)

² http://www.rijksoverheid.nl/nieuws/2013/10/28/minister-bussemaker-stuurt-151-327-brieven-aan-aankomende-studenten.html?ns_campaign=nieuwsberichten-ministerie-van-onderwijs%2C-cultuur-en-wetenschap&ns_channel=att

³ <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brieven/2013/09/02/brief-over-inwerkingtreding-wet-kwaliteit-in-verscheidenheid.html>

⁴ <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/hoger-onderwijs/documenten-en-publicaties/brieven/2013/11/14/brief-inzake-voorlichting-voor-aspirant-studenten-hoger-onderwijs-lob.html>

⁵ http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/hoger-onderwijs/studiekeuze-en-toelating?utm_campaign=sea-t-onderwijs_en_wetenschap-a-hoger_onderwijs_toelating_ho&utm_term=%2Btoelating%20%2Bhoger%20%2Bonderwijs&gclid=CNToNV0

hebben veel aan voorlichting gedaan. Deze maand zal ik ook nog zelf actief voorlichten, onder andere via oproepen in digitale nieuwsbrieven en via Facebook.

In december 2013 heb ik de bekendheid met onder andere de 1 mei maatregel laten peilen.⁶ Uit deze flitspeiling blijkt dat in december 91% van de eindexamenkandidaten vwo al wist dat zij zich uiterlijk op 1 mei zouden moeten aanmelden. Voor het havo was dat 87% en voor het mbo 75%. Dat dit laatste percentage wat lager ligt, is niet zo vreemd. Eindexamenkandidaten havo (85%) en vwo (95%) hebben volgens de enquête vaker plannen om in het hoger onderwijs te studeren dan eindexamenkandidaten mbo (36%). Mbo-studenten hebben na afronding van hun opleiding al een startkwalificatie; een deel van de mbo'ers kiest bewust voor de arbeidsmarkt.

Of degenen met een tussenjaar voldoende bereikt zijn, is moeilijk in te schatten. OCW heeft geen contactgegevens van jongeren die niet in het onderwijs geregistreerd staan. Dat de datum van 1 mei er mogelijk aan zou komen, is vanaf najaar 2012/begin 2013 al uitgedragen.

Ik ga ervan uit dat jongeren die een tussenjaar in het buitenland doorbrengen, zich al vóór hun vertrek goed hebben georiënteerd op een studiekeuze. In contacten van hen met de hogeschool of universiteit zijn zij waarschijnlijk al gewezen op de 1 mei datum. Verder kunnen ouders, vrienden en bekenden die horen van de 1 mei datum, hen op de hoogte stellen.

Het is op dit moment niet duidelijk in hoeverre deze indirecte instromers zich hebben aangemeld bij Studielink (Studielink telt alleen de aanmeldingen – zie ook mijn antwoord op vraag⁷).

Vraag 6

Welke maatregelen neemt u richting mbo-scholieren om hen te attenderen op de gewijzigde inschrijvingsdatum?

Antwoord 6

Er zijn al veel voorlichtingsmaatregelen genomen, en ook deze maand zal ik nog inzetten op voorlichting. Zie mijn antwoorden op vraag 4, 5 en 7.

Vraag 7

Bent u bereid om alle komende eindexamenkandidaten en eindexamenkandidaten van vorig jaar die zich momenteel nog niet ingeschreven hebben bij een opleiding een herinneringsbrief te sturen over de gewijzigde inschrijfdatum?

Antwoord 7

Dat heb ik overwogen maar ik verwacht dat andere middelen op dit moment effectiever zullen zijn. Uit onderzoek blijkt dat leerlingen zich het liefst laten informeren door hun eigen vo- of mbo-school, universiteit of hogeschool.⁸ Daarom is het beter de laatste voorlichtingsacties zoveel mogelijk via de onderwijsinstellingen te laten lopen. Daarnaast zet ik in op een directe digitale benadering van de jongeren. Dat doe ik door advertenties op Facebook te zetten en door onderwijsinstellingen en decanen dringend te verzoeken hun leerlingen en studenten nogmaals op te roepen zich op tijd aan te melden.

Vraag 8

Wat gaat u doen als het aantal jongeren dat wel voornemens is te gaan studeren, maar zich nog niet heeft ingeschreven de komende tijd niet sterk aantrekt?

⁶ <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/hoger-onderwijs/documenten-en-publicaties/rapporten/2014/02/07/flitspeiling-vervroegde-aanmeldatum-studiekeuzecheck-en-doorstroming.html>

⁷ <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brieven/2013/09/02/brief-over-inwerkingtreding-wet-kwaliteit-in-verscheidenheid.html>

⁸ <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brieven/2013/09/02/brief-over-inwerkingtreding-wet-kwaliteit-in-verscheidenheid.html>

Antwoord 8

Het aantal aanmeldingen stijgt nog steeds. Zie ook mijn antwoord op vraag 2. De ervaring met andere deadlines leert dat er meestal een piek is als de deadline nadert. Ik hoop en verwacht dat het aantal aanmeldingen nog steeds zal stijgen. Ik zal dit de komende weken blijven monitoren. In ieder geval zal ik de genoemde laatste communicatiemogelijkheden benutten om iedereen nog te stimuleren zich tijdig aan te melden voor een opleiding in het hoger onderwijs. Na 1 mei kan ik de definitieve balans opmaken.